

های قدیمی تر که نمی توان نام تاریخی روی آن ها گذاشت، خیابان ها تا حدودی حالت خود را حفظ کردند اما اثری از تاریخ در آن ها به چشم نمی خورد. «قلی پور » با بیان این که میراث فرهنگی، شاید مسئول اصلی باشد اما تنها مسئول نیست و باید دستگاه های مختلف از جمله راه و شهرسازی و شهرداری دست به دست هم دهند تا بافت تاریخی حفظ شود، تصریح کرد:

های قدیمی تر که نمی توان نام تاریخی روی آن ها گذاشت، خیابان ها تا حدودی حالت خود را حفظ کردند اما اثری از تاریخ در آن ها به چشم نمی خورد. «قلی پور » با بیان این که میراث فرهنگی، شاید مسئول اصلی باشد اما تنها مسئول نیست و باید دستگاه های مختلف از جمله راه و شهرسازی و شهرداری دست به دست هم دهند تا بافت تاریخی حفظ شود، تصریح کرد:

بجنورد شهری بدون بافت تاریخی است و این بافت به علت بی توجهی مسئولان از بین رفته است. عضو هیئت علمی دانشگاه با بیان این که در حال حاضر تمامی خیابان ها و محله های بجنورد شبیه هم هستند، افزود: تنها تفاوتی که در بافت های جدید و قدیمی به چشم می خورد، این است که در بافت های جدید خیابان ها شطرنجی هستند در حالی که در بافت

یک استاد دانشگاه مطرح کرد:

بجنورد؛ شهری بدون بافت تاریخی

یک چهره

سعید فرامرزى

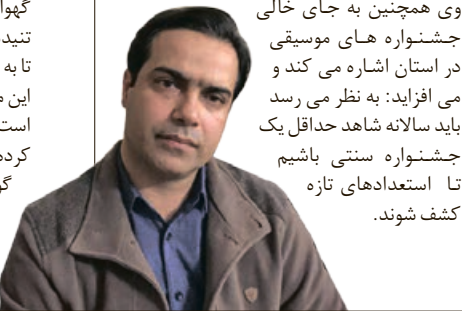
علاقه اش به موسیقی سبب شد تا از دوران نوجوانی با در این عرصه بگذارد و از میان سازها، سنتور را برگزیند. «سعید فرامرزى» که دوره های آموزشى را با «علی اکبر نطاق» دنبال کرد، از نایه سامانی وضعیت آموزش موسیقی در استان می گوید و معتقد است: نبود آموزشگاه موسیقی در شیروان برای علاقه مندان به این عرصه، سبب شده است بسیاری از علاقه مندان نتوانند در این وادی قدم بگذارند.

وی ادامه می دهد: از آن جایی که امکان دعوت از اساتید برای شهرستان ها وجود ندارد، ایجاد آموزشگاه راه را برای علاقه مندان هموار و زمینه رشد و تعالی را فراهم خواهد کرد. وی اضافه می کند: در سال هایی که شروع به فعالیت در این عرصه کردم، استادی نبود تا به شکل اصولی این هنر را فرا بگیرم و بیشتر افراد به شکل تجربی فعالیت می کردند در حالی که اگر بسترها فراهم بود، به واسطه طیف گسترده علاقه مندان به موسیقی سنتی شاهد رشد این نوع موسیقی در این خطه بودیم.

این هنرمند که برای رشدش در زمینه هنری، رنج سفر را به جان خریده است و تلاش می کند با بهره گیری از اساتید پایتخت نشین، بر داشته های هنری خود اضافه کند، از هزینه های بالای آموزش می گوید که امکان بهره مندی از آن برای همه علاقه مندان وجود ندارد.

سرپرست گروه «سرنّا» که به تازگی در چهارمین جشنواره «همایون خرم» خوش درخشیده است، نبود فضای تمرین را با وجود حمایت های انجام گرفته، یکی از مشکلات عمده فعالان این حوزه بیان می کند و می افزاید: متأسفانه به واسطه نبود فضا شاهد توقف تمرینات در طول فعالیت های هنری مان بودیم.

وی همچنین به جای خالی جشنواره های موسیقی در استان اشاره می کند و می افزاید: به نظر می رسد باید سالانه شاهد حداقل یک جشنواره سنتی باشیم تا استعدادهای تازه کشف شوند.

نوای خاموش لالایی های تر کمن

خواب «هودی»

تجاهی

در هر جای دنیا و با هر آداب و رسموی هم که قد کشیده باشیم زمزمه های آرام و دلنشینی که در همان سال های ابتدایی زندگی گوشمان را نوازش می کرد، نه تنها فراموش شدنی نیست، بلکه بخشی از هویتمان را شکل داده است. اقوام مختلف، لالایی های خاص خود را دارند و لالایی را در میان قوم تر کمن با عنوان «هودی» می شناسند. از نوابی که در کنار سوسوی فانوس، سکوت شب را می شکست و کودک را در درون گهواره ای از جنس چوب و مزین به نخ های درهم تنیده ابریشمی و پشم شتر به خواب سوق می داد تا به امروز که فناوری رفته رفته مهر فراموشی بر این مقوله نهاده است، حدیث نفس زن تر کمنی است که سفره دل را برای جگر گوشه اش باز کرده و از دردها و آرزوهایش برای او می گوید. گویا مادر تر کمن که در لالایی هایش از آرزوها و دشت های فراخ و اسب های توفنده تر کمن و شکار می گوید کودک از همان زمان اشک ها و شوق مادرش را در حین کند: یک کودک وقتی «هودی» مادرش را

«هودی» گفتن به خاطر می سپرد و در کودکی در کنار خاله بازی ها و رویاهایش عروسک چوبی اش را بارها با «هودی» آرام می کند. «هودی» به عنوان نماد ادبیات کودکان تر کمن و هنر زنان این قوم شناخته شده است. شاید دیگر خواب کمتر کودکی با «هودی» همراه باشد و البته بیم آن می رود بعد فرهنگی این حوزه از ادبیات کودکان که با حفظ سنت ها و آیین های بومی قوم تر کمن گره خورده به فراموشی سپرده شود. «اوغل صدف ربانی» یکی از مادران جرجلانی است که هنوز هم برای نوه هایش «هودی» می گوید و ضرب المثل های قوم تر کمن را به یاد دارد و پاره ای از داستان ها و افسانه ها را نیز به خاطر سپرده است. او که ۷۰ بهار از عمرش را رو سبزی کرده است ادبیات کودکان تر کمن را رو به فراموشی بیان می کند و می گوید: «هودی» جزئی از ادبیات غنی تر کمن به حساب می آید و ریشه در اصالت و ارزش ها دارد. او با اشاره به این که مادر تر کمن با «هودی»، دردها و عواطفش را بازگو می کند، اظهار می که: یک کودک وقتی «هودی» مادرش را

می شود با آرامش خاطر به حرف های مادرش که در حین لالایی گفتن بیان می شود گوش می کند و با آن عین می شود و محبت مادر او را به خواب فرو می برد. وی تصریح می کند: «هودی» از دل مادر تراوش می شود و همیشه بهترین ها را برای فرزندش می خواهد و آرزوی درونی اش را بیان می کند. «سرفراز» نیز در این باره می گوید: هودی تصایح اخلاقی به همراه دارد و دعا برای کودک محسوب می شود. وی اظهار می کند: متن لالایی تر کمن گاهی برخاسته از روحیات مادر و آرزوهایی است که او برای فرزندش دارد و گاهی نمادین و برگرفته از باورهای قومی و رشادت ها و الگوهای خاص است.

وقتی برایم «هودی» می گوید متوجه می شوم که از خدایم خواهد فرزندش رشید و راستگو بار بیاید و به شکار برود و برایش افتخار آفرینی کند. شاید دیگر این آرزوها با موقعیت فعلی جوامع سازگار نباشد اما روشن می شود که با «هودی» و آرزوهای قبل از خواب، کودکان شان را با اخلاقی های خوب و بد

آشنامی کردند و لالایی مستقیما بخشی از تربیت آن ها را شکل می داد. وی ادامه می دهد: نمی توان گفت «هودی» و داستان هایی که در گذشته برای کودکان تعریف می شد به کلی فراموش شده اند اما دیگر مطرح هم نیستند یا مادران امروزی نمی توانند به زیبایی گذشته «هودی» بخوانند. یکی دیگر از بانوان جرجلانی با بیان این که داستان ها برای توجیه و تربیت کودکان به کار می روند اظهار می کند: داستان ها دارای نقش ها و شخصیت هایی از خیر و شر هستند که می توانند در شکل گیری شخصیت کودکان و تشخیص آن ها اثر گذار باشند.

وی که تمایلی به معرفی خود ندارد با اشاره به این که اکثر «هودی» ها با کلمه ... شروع می شوند، می گوید: با شروع «هودی» و تنظیم ریتم «هودی» با نام ...، توکل و تمسک به خداوند در ذهن کودک تداعی می یابد و بعد از آن آینده ای روشن و پر از امید و خوشبختی برایش توصیف می شود و از وطن پرستی و ایستادگی در برابر مشکلات گفته می شود.

یکی از کارشناسان اجتماعی جرجلان با اشاره به اهمیت ادبیات کودکان، هودی، ضرب المثل، افسانه و داستان را نماد و هویت یک قوم و فرهنگ بر می شمرد و می گوید: می توان با پرداختن به فلسفه هودی، ضرب المثل ها و داستان های قوم تر کمن در جشنواره ها و مراسم ادبی و فرهنگی گام اساسی در ممانعت از فراموشی ادبیات کودکان تر کمن برداشت.

«فرورز» می افزاید: لالایی جلوه ای از زندگی قوم تر کمن است و مادر تر کمن سعی دارد در کنار ابراز احساسات، کودکش را باغیرت و وطن پرست بار آورد. وی اظهار می کند: هودی جزو ادبیات زنان و کودکان تر کمن به شمار می آید و این نغمه دل انگیز، بزرگ سالان را نیز تحت تاثیر قرار می دهد و دارای ریتم خاصی است به گونه ای که در حین گریه و ناآرامی کودک صدای مادر بلند است و رفته رفته که کودک آرام می شود، مادر هم از صدای خود می کاهد به طوری که بعد از خوابیدن کودک، «هودی» به یک زمزمه تبدیل می شود. وی بیان می کند: همواره در متن «هودی» مادر فرزندش را ستایش و او را دعا می کند که این مقوله در تربیت کودک می تواند اثر بخش باشد چون بخشی از زندگی ما را شکل می دهد باید مورد توجه قرار گیرد تا به فراموشی سپرده نشود.

جدول ویژه خراسان ورزشی

شنبه تا چهارشنبه

● **قانون:** پاسخ ها را حرف به حرف در جهت فلش بنویسید (نوشتن را از خود خانه فلش دار آغاز کنید). در آغاز هر سوال گفته شده که پاسخش چند حرف دارد.

۱	۲	۳	۴	۵	۶
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴

واژگان کمتر اما پرهیز از پرسش هرز (ناخواسته) در این جدول، مایه افزایش بار آموزشی آن شده است. برخی سوال ها، از مطالب پروانه خراسان روزهای قبل طراحی شده است.

۱- (۷ حرفی) انتخاب این فدراسیون برگزار شد و خیلی ها انتظار داشتند سید محمد پولادگر بعد از ۴ دوره ریاست ۴ ساله از سمتش کنار برود.

۲- (۳ حرفی) شفاف نیست

۳- (۶ حرفی) تصویر یوز پلنگ طراحی جدید لباس های تیم ملی فوتبال ایران خواهد بود که جزو موارد قرارداد با شرکت ..... است.

۴- (۵ حرفی) فرزندان باهم متولد شده

۵- (۴ حرفی) پند و دستور قبل از مرگ

۶- (۵ حرفی) دستگاه سنجش وزن

۷- (۴ حرفی) قضاوت کننده ورزشی

۸- (۲ حرفی) در لیگ پرهیجان ایتالیا در فصل جاری، این تیم پایتخت نشین، بهترین عملکرد دفاعی را داشته است.

۹- (۵ حرفی) این بازیکن از سپاهان پیشنهاد دارد اما ترجیح می دهد در استقلال بماند و امیدوار است در لیگ قهرمانان آسیا بازی کند.

۱۰- (۵ حرفی) این کاپیتان سابق تیم ملی ایران پس از جشن سال نوی میلادی، قرار دادش را نهایی می کند و کارش با پانیونیوس به سرانجام می رسد.

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰

پاسخ ها

۶	۲	=	۳
+	۴	=	۵
۱	۴	=	۵
=	=	=	=
۷	۸	=	۸

ارقام ۸ تا ۱۰ به این صورت می توانستند در ۸ خانه خالی باشند تا محاسبات درست باشد.

جدول، سرگرمی، ورزش ذهن [۱۳۹۶/۱۰/۵]

معمای مجموعه ارقام

شنبه ها و سه شنبه ها

● **قانون:** خانه های خالی را با ارقام ۱ تا ۹ طوری پر کنید که: ۱) مجموعه ارقام هر تکه از سطرها یا با عدد سفید سمت چپش برابر شود. ۲) مجموع ارقام هر تکه از ستون ها با عدد سفید بالایش برابر شود. ۳) ارقامی را که در هر تکه می نویسید تکراری نباشند.

۱۳	۲۸	۱۶	۱۱	۲۳	۱۷
۱۴				۱۶	
				۹	
۲۶				۳۴	
			۷		
۱۶			۱۳		
				۱۷	
۲۰				۶	
			۱۸		
	۴		۹		
۲۲					
۳				۹	

● **برای حل کافی است:** * از رقم صفر استفاده نکنیم. * مجموع ارقام هر تکه افقی، برابر با عدد سفید چپ و جمع ارقام هر تکه عمودی، برابر با عدد سفید بالایی باشد. * رقم تکراری در تکه ای نباشد.

درست
تاکرست

* هرگز حدس نزیم! بلکه قبل از نوشتن رقم، دلیل منطقی مان را برای نوشتن آن، باخودمان مرور کنیم.

۳	۹	۲	۷	۸
۸		۹	۷	۲
۶	۱		۹	۷
			۸	۴
			۵	۱
			۱	
۵				۸
	۸	۹	۵	۷
۲	۳		۴	۱
			۴	
۹		۵		
			۶	۲
۷				

۷			۸	۳
۵		۳	۲	۴
۳				
۲			۷	
	۹	۸		
			۲	۵
۱	۶	۹		
				۷
			۷	
	۱	۷	۶	
۳		۸		۲

		۵		
		۲		
۷	۶		۱	
		۳	۵	
۲				۷
		۴	۹	
	۷	۶		
				۹
		۵		۶
۴	۳	۲	۶	
				۵
		۹		۴
		۱		

● **قانون:**

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه های خالی بنویسید که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۳ در ۳ هیچ رقمی تکراری نباشد.